

Jäänmurtoa esitetään yksityisten hoidettavaksi

► Työryhmä: Murtaja vuokrattaisiin toimintaa hoitavalle varustamolle

Paavo Tukkimäki

HELSINGIN SANOMAT

► Merenkulkulaitoksen työryhmä suosittelee, että monitoimimurtajien toiminta siirrettäisiin ulkopuoliselle varustamolle tai sitä varten perustettaisiin uusi yhtiö, jossa valtio olisi mukana.

Valtio eli käytännössä merenkulkulaitos (mkl) antaisi murtajat vuokralle ns. bare boat -periaatteella eli ”tyhjinä kuorina”: varustamo vastaisi renkukulaitos aikarahtamalla ostaisi.

Perinteisten murtajien toiminnan virkamiesryhmä yhtiöittäisi niin, että valtio hankkisi ulkopuoliselta yhtiöltä vain ns. management-palvelut eli miehistön, huollon ja kunnossapidon.

Uudistuksilla pyritäisiin tehoikkaampaan ja halvempaan jäänmurtoon.

Kaikki nykyiset murtajat säilyisivät valtion omistuksessa. Sen sijaan kun uusia murtajia hankitaan, olisi tulkittava ratkaisua, että alukset ostaisikin ulkopuolinen varustamo.

Ehdotukset sisältyvät Jäänmurtajien toimintamallit -selvitykseen, jonka mkl:n työryhmä on laatinut EP-Logistics Oy

sivat olla Finnlines, Fortum, Alfons Häkans, Silja ja Viking Line, Engship, ESL ja muut pienemmät varustamot.

Ulkomailta taas monitoimimurtajien yhteistyökumppaneina saataisi olla alusten nykyisen kesävuokraajan, norjalaisen DSND:n tyyppinen yhtiö. Myös Ruotsin suunnalta voisi yhteistyötaho löytyä, sillä siellä on asiasta jo kokemusta.

Monitoimimurtajien yhteistyötoiminta on tehtäisiin kerralla. Sen sijaan perinteisten alusten toiminta ulkoistettaisiin joko kerralla tai alus aluksesta sitä mukaa kuin nykyinen henkilökunta jää eläkkeelle.

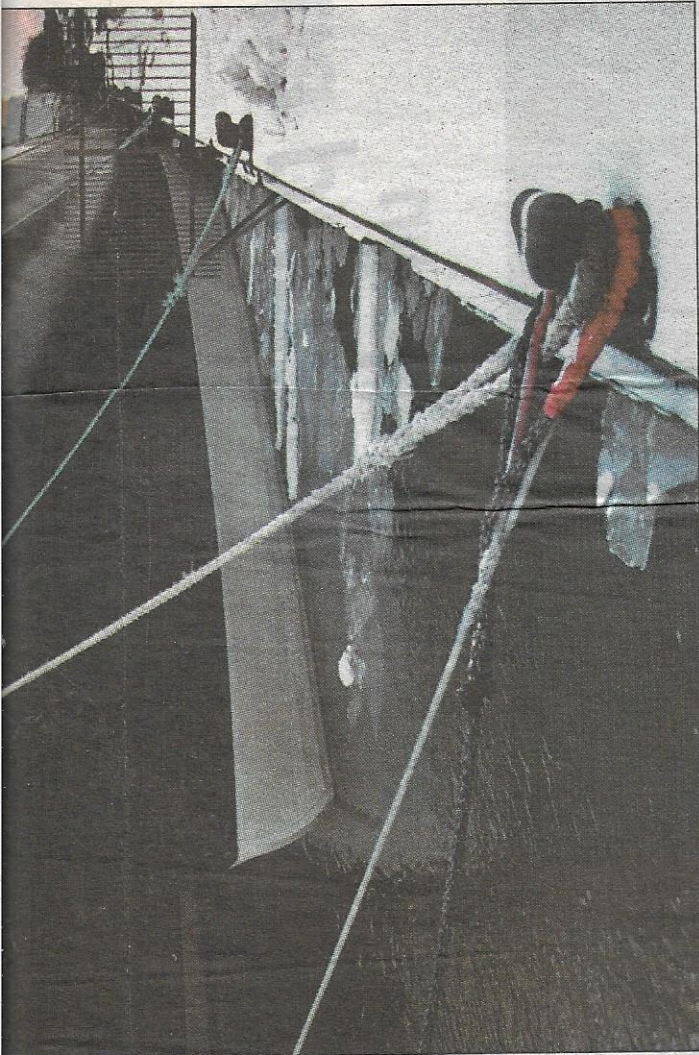
Työryhmä toteaa, että uudistukset muuttaisivat henkilökunnan asemaa ratkaisevasti: valtion sijaan työnantajaksi tulisi yksityinen. Näin virkaisuudesta tulisi työsuhteita, eläkejärjestelmä menisi uusiksi, työsopimukset on nyt tehty mkl:n ja liittojen välillä ja niin edelleen.

”Mikään yksityiskohta ei ole ylipääsemätön, jos molemmin puolin halutaan löytää ratkaisu”, raportissa arvioidaan.

Jäänmurtajien miehitystä on tarkasteltu aiemminkin, ja on todettu, että miehistöt ovat tarpeettoman suuria, kesäistä luppoaikaa on paljon ja alalle

Jäänmurtaja Voima odotti keskiviikkona Katajanokalla työtehtäviä.

Jäänmurtaja Voima odotti keskiviikkona Katajanokalla yötehtäviä.

voisi yhteistyötä löytyä, sillä siellä on asiasta jo kokemusta. Monitoimimurtajien yhteistyö on ollut kerralla. Sen sijaan perinteisten alusten toiminta ulkoistettaisiin joko kerralla tai alus aluksesta sitä mukaa kuin nykyinen henkilö-kunta jää eläkkeelle.

Työryhmä toteaa, että uudistukset muuttaisivat henkilökunnan asemaa ratkaisevasti valtion sijaan työnantajaksi tulisi yksityinen. Näin virkasuh-teista tulisi työsuhteita, eläkejärjestelmä menisi uusiksi, työehtosopimukset on nyt tehty mkl:n ja liittöjen välillä ja niin edelleen.

"Mikään yksityiskohta ei ole ylipääsemätön, jos molemmin puolin halutaan löytää ratkaisu", raportissa arvioidaan. Jäänmurtajien miehitystä on tarkasteltu aiemminkin, ja on todettu, että miehistöt ovat tarpeettoman suuria, kesäistä loppoaikaa on paljon ja alalle on syntynyt kalliita käytäntöjä, joita ei ole saatu purettua.

Esimerkiksi monitoimimurtajien miehityksen vuorottelujärjestelmä on raportoitu mukaan kallis ja muuttuneen yhtiöittämisen myötä. Jos uusi isäntä voisi aloittaa alusten miehityksen tyhjästä, väkeä tarvittaisiin nykyistä vähemmän. Myös konktorin puolella eli mkl:n liikenneosastolla työntekijöiden määrää putoa.

Murtajamiehistöt ovat kesäimmuttavissa jäänmurttoon. Tällöin jäänmurtto osuus sen menosta olisi pienempi, ja murtaja olisi todennäköisesti nykyistä kevyempi ja sopisi lähinnä Suomenlahden ja Saaristomerren kevyempään jätin.

Työryhmä uudistaisi myös väylämaksut. Nyt maksu on sama kesät talvet, eikä jäänmurttoavusta veloiteta erikseen.

Valtio eli käytännössä merenkululaitos (mkl) antaisi murtajat vuokralle ns. bare boat -periaatteella eli "tyhjinä kuorina". Varustamo vastaisi alusten toiminnasta, jota merenkululaitos aikarahaamalla ostaisi.

Perinteisten murtajien toiminnan viikamiesyöryhmä yhtiöittäisi niin, että valtio hankkisi ulkopuoliselta yhtiöltä vain ns. management-palvelut eli miehistön, huollon ja kunnossapidon.

Uudistuksilla pyritäisiin tehoikkaampaan ja halvempaan jäänmurttoon.

Kaikki nykyiset murtajat säilyisivät valtion omistuksessa. Sen sijaan kun uusia murtajia hankitaan, olisi tutkittava ratkaisua, että alukset ostaisikin ulkopuolinen varustamo.

Ehdotukset sisältyvät jäänmurtajien toimintamallit -selvitykseen, jonka mkl:n työryhmä on laatinut EP-Logistics Oy konsultinaan. Ryhmää veti Markku Mylly, joka laitoksen lajustrukturan aikana toimii murtajista vastaavan liikenneosaston päällikkönä.

Mkl on jo ollut yhteydessä mahdollisiin yhteistyökumppaneihin. Kolme varustamo on osoittanut mielenkiintoa joskaan ei kovin suurta intoa asiaan, ja keskustelut jatkuvat. Suomalaisia kumppaneita voi-

joita sopivat öljykentille muut ovat samalla pienin lisäyksin muuttavissa jäänmurttoon.

Tällöin jäänmurtto osuus sen menosta olisi pienempi, ja murtaja olisi todennäköisesti nykyistä kevyempi ja sopisi lähinnä Suomenlahden ja Saaristomerren kevyempään jätin.

Työryhmä uudistaisi myös väylämaksut. Nyt maksu on sama kesät talvet, eikä jäänmurttoavusta veloiteta erikseen.

Näin Suomenlahti maksaa Perämeren kuluja, suurten satamien liikenne subventoi pien-ten liikennettä, kesämerenkulku talvea, säännöllisesti Suomeen ajavat alukset osallistuvat harvoin käyvin maksuihin.

Nykyinen tahti jatkuisi toistaiseksi, mutta tulevaisuudessa jäänmurtto voitaisiin laskuttaa käyttäjiä, jolloin pohjoisen merenkulku tarvitsisi uudenlaista tukea.

HS 22.2.01

Jäänmurtaminen aiotaan yksityistää

Paavo Tukkimäki
HELSINGIN SANOMAT

► Kolmen monitoimimurtajan toiminta halutaan siirtää ulkopuoliseen varustamolle tai uudelle yhtiölle, jossa myös valtio olisi osakkaana.

Merenkululaitoksen työryhmän mukaan valtio voisi vuokrata murtajat pois ja ostaa sitten jäänmurtto-osaston rahtausosastoilla.

Samalla murtajien miehistöt siirtyisivät valtiolta yksityisen palvelukseen. Kuutta perinteistä murtajaa ei työryhmä antaisi vuokralle, vaan niihin hankittaisiin vain miehitys,

huolto ja kunnossapito yksityispuolelta. Laitos on jo käynyt alustavia keskusteluja varustamojen kanssa. Uudistusten tavoitteena on nykyistä tehokkaampi ja halvempi

jäänmurtaminen. Työryhmän mukaan murtajilla on liikaa miehistöä, liikaa loppoaikaa ja liian hyvät työehdot.